

To Kragerø-Slægter.
Af **E. A. Thomle.**

2. P o u l s e n .

Ogsaa denne Slægt er fra Danmark. Det ældste Medlem af samme, der kjendes, er:

P e d e r P o u l s e n, født i Horsens 23. Maj 1648, † i Kragerø 23. Febr. 1699. Om ham har jeg allerede tidligere i Norsk Tidsskrift for Genealogi etc. II, S. 318 meddelt nogle Oplysninger. Hans Gravskrift er i sin Tid meddelt af afdøde Rigsarkivar H. J. Huitfeldt-Kaas i dette Tidsskrift, 1. R. I, S. 224. Peder Poulsen var i sin Tid ved Siden af sin Svigerfader Amtmand Niels Sørensen Adler en af Kragerø's mest fremtrædende Mænd og indtog sammen med ham den mest betydende Plads blandt Kragerø Borgere. Hans sociale og økonomiske Stilling gik over til hans Sønner, der i en stor Del af det følgende Aarhundrede bevarede sin fremtrædende Plads i Kragerø Liv, som Faderen tidligere havde indtaget. Peder Poulsen var gift 2 Gange:

1) med **E l s e I s a k s d a t t e r F a l c k**, født i Risør 10. Mai 1630, † i Kragerø 24. Septbr. 1685, Datter af den rige Trælasthandler i Risør Isak Lauritsen Falck og Dorthe Ingvordsdatter. Hun var, da hun ægtede Peder Poulsen, Enke efter **H a n s M a d s e n N i e m a n d** paa Kalstad, en Søn af Mads Olufsen, der sandsynligvis var gift med en Datter af Claus Niemand, da hans Børn kaldte sig Niemand. Gravskrift over Else Falck findes trykt i dette Tidsskrift, 1. R. I, S. 227. I dette Ægteskab havde Peder Poulsen ingen Børn.

2) i Kragerø 1685 med **A n n a A d e l e r**, født i Kragerø 18. Oktbr. 1661, † der 17. Febr. 1729 (begr. 11. Marts s. A.), Datter af Amtmand Niels Sørensen Adeler og 1ste Hustru Anna Hansdatter Sletter. Gravskrift over hende findes ogsaa trykt i dette Tidsskrift, 1. R. I, S. 224—25. Hun var, da hun ægtede Peder Poulsen, ligeledes Enke, idet hun tidligere havde været gift med Tolder i Laugesund Niels Pilegaard, der døde 1685 uden Børn. Som Enke drev hun Trælast- og Sagbrugsvirksomhed i Kragerø, hvor hun i 1722 endnu havde et Sagbrug. I 1704 modtog hun Kong Fredrik IV i Besøg i det samme Hus, som hendes Fader Stiftamtmand Niels Adeler i 1686 havde beværtet Kong Christian V. — Med Peder Poulsen havde Anna Adler følgende 8 Børn:

- a. 1. **Anna Poulsen**, født i Kragerø 1687, † der 1706 (begr. 30. Decbr. s. A.). Efter hende holdtes der 19. Septbr. 1716 Skifte i Kragerø, ved hvilket hver af hendes 2 Sønner fik 200 Rdl. 1 Ort 18 Sk. og Datteren Halvdelen i Arv. Gift i Kragerø 1702 med Tolder og Postmester i Kragerø **Jacob Brede sen**, † i Kragerø 1718 (begr. 11. Oktbr. s. A.). Han var fra 1698 til sin Død Tolder og Postmester i Kragerø. Efter Svigerfaderen Peder Poulsen tilfaldt der ham ifølge Skiftebrevet af 17. Januar 1700 i Arv 1300 Rdl., efter Svigerinderne Dorothea Poulsen, Else Poulsen og Alhed Poulsen henholdsvis 120 Rdl., 141 Rdl. og 158 Rdl., for hvilke Beløb han 27. Febr. 1706 gav Svigermoderen Anna Adler Afkald.
- Efter Konen sad Brede sen i uskiftet Bo ifølge kgl. Bevilling af 2. April 1707 indtil han igjen giftede sig 2) i Skien 25. Aug. 1716 med **Helene Sophie Mecklenburg**, døbt paa Bragernæs 19. Juli 1688, begr. i Kragerø 31. Marts 1724, Datter af Bergraad Niels Mecklenburg til Skjelbred paa Eker og hans 1ste Hustru Helle Huus. Med hende havde Brede sen 1 Søn. Skifte efter Brede sen blev holdt i Kragerø 1. Juli 1724, hvorved hans 3 Sønner Peder, Brede og Jacob hver fik 101 Rdl. 1 Ort 6 β og Datteren Anna 50 Rdl. 2 Ort 15 β i Arv. Baade Jacob og Anna døde imidlertid kort efter Faderen, saaledes at Brede og Peder ved Skifter af 24. Juli og 21. Marts 1726 tilfaldt deres Lod. Efter Tolder Brede sens Død blev hans Enke igjen gift i Kragerø 4. Aug. 1719 (viet i Huset uden Trol. og Lysning efter kgl. Bevill.) med Capitaine i Infanteriet, senere Postmester i Kragerø **Bertel Clausen Bugge**, født i Larvig 1678, † i Kragerø 1740 (begr. 18. Marts s. A.), Søn af Commerce-Commissarius og Præsident i Christianssand Claus Berthelsen i Larvig og Anna Larsdatter Yttersø (Datter af Lars Knudsen, Yttersø i Larvig). Han blev Student, privat dimitteret 19. Juli 1698 og var derefter Capitain i Infanteriet, men blev 7. Septbr. 1723 Postmester i Kragerø, hvor han drev Trælasthandel og i 1722 ejede 2 Sagbrug. Han var, da han ægtede Brede sens Enke selv Enkemand, gift 1) i Kjøbenhavn 19. Juli 1707 **Edel Marie Jensdatter Kattenberg**, begr. i Kragerø 11. Aug. 1717. Efter Helene Sophie Mecklenburgs Død blev Bertel Bugge gift endnu engang. Men hvem Konen var vides ikke. Hun blev begravet i Kragerø 6. April 1741.
- b. 1. **Dorothea Marie Poulsen**, født i Kragerø 1688, begr. der i Kirkens »Chor« 1702.
- c. 1. **Else Poulsen**, født i Kragerø 1689, † der 1703 (begr. i Kirkens Chor 18. Aug. s. A.).

d. 1. Niels Poulsen, født i Kragerø 17. Aug. 1690, † der 7. Marts 1759 (begr. 3. April s. A.). Han var som Faderen Trælasthanter og Saugbrugsejer i Kragerø. I 1722 eiede han Sagbrug, opgav 13. Juli 1745 at eie 2000 Rdl., men oparbejdede fra en forholdsvis beskedne Begyndelse sin Forretning til en betydelig Høide. Han overtog Resterne af Slægtens tidligere Jordegods, Sagbrug Byeindomme og ved en utvivlsomt fremragende Dygtighed og Forretningssands drev han sit Handelshus op til et Omfang og en Betydning, der forskaffede ham en betydelig Formue, som tillod ham at udfolde en Luxus, som vistnok Kragerø By hverken før eller senere har seet. Under 22. Mai 1739 erhvervede han og Konen kgl. Bevilling til at Længstlevende maatte sidde i uskiftet Bo efter den først afdødes Død og til at skifte med Samfrænder og paa Skiftet efter Konen, der først afgik ved Døden, i 1757 viste Boet sig at eie følgende faste Eiendomme: Gaarden Rønningen med Rinnerø, der var Hovedbølet, af Skyld $2\frac{1}{2}$ Hud, Mørland med Pladser, af Skyld 2 Huder, samt med Sag med 20000 Bords aarlige Skur, østre og nedre Strømnes, Haaved, Taataalten, Brunstangen, Ramsedalen og Falkenberg samt de i Nærheden liggende Gaarde Kniben og Bratø. Gaarden Moe, 3 Huder, Taatø med Kranbrygge, der stedse af ham og Forældre var bleven brugt til Avlsgaard, Giere Sag, der laa til Gaarden Svenum, Sætre af Skyld 1 Tønde med Bygsel, Værum, af Skyld $\frac{1}{2}$ Tønde, Lenskioldgrav, $2\frac{1}{2}$ Huder med Pladsene Øvre og Nedre Lie, Berrestad, Levang og Skartvedt samt i Tørredal Gaardene Aase, Wollestad, Gautefald og Fiskevand. Han eiede følgende Sagbrug: 1ste og 2den vestre Kammerfos Sag, med en aarlig Skur af henholdsvis 8000 og 10700 Bord, Vafos Sag med 8000 Bords aarlige Kvantum, 3die og 4de østre Kammerfos Sag med 10000 Bords aarlige Kvantum, begge Houchholdt Sagbrug med 16000 Bords aarlige Kvantum samt Skibene: Treunite, 251 C. L. drg., Peter og Birgitte, $190\frac{3}{4}$ C. L. drg. og Peter og Anna, $185\frac{1}{2}$ C. L. drg., alle byggede af ham selv paa Taatø i Aarene 1740—50. Hus og Møbler ansloges til 2050 Rdl., Søboderne til 1000 Rdl., Korn og andre Varer til 2000 Rdl., Sagtømmer til 10000 Rdl., Last paa Vei til London til 8000 Rdl., Forskud paa Arv til Sønnerne og udestaaende Fordringer til 26200 Rdl. og Boets samlede Formue til den betydelige Sum af 85000 Rdl., der vistnok i vor Tids Mønt vilde udgjøre flere Millioner Kroner. Og endnu var vel Værdierne satte nok saa lavt. Han kunde derfor ogsaa med god Honnør modtage og huse Kong Christian VI med Dron-

ningen og hendes Moder samt hele deres Suite, da de 1733 besøgte Kragerø. I det communale Liv har han vistnok ikke deltaget, da han 1. Juli 1735 fik kgl. Bevilling til at være fri for alle borgerlige Ombud. Gift i Christianssand c. 1718 med **E d e l T o p d a l**, født i Christianssand 1695, † i Kragerø 1756 (begr. 20. Febr. s. A.), Datter af den rige Handelsmand Peder Clausen Topdal og Birgitte Sørensdatter Elven. Niels Poulsen og Hustru skjænkede 1737 Kragerø Kirke et Døbefad af drevet Sølv. — (9 Børn).

- a. 2. **P e d e r P o u l s e n**, født i Kragerø 25. Septbr. 1719 (døbt s. D.), † der 1765 (begr. 20. Marts s. A.). Han drev først Trælastforretninger sammen med Faderen, tog 16. Decbr. 1754 Borgerskab som Trælasthandler i Kragerø, hvor han siden drev Forretninger for egen Regning. Ved Faderens Død overtog han 1. Houchholdt Sag, 1. og 2. Kammerfos Sag og fik senere ogsaa Morland Sag. I 1758 byggede han i Tollakshavn Fregatskibet »Nicolav og Edel« drægtig 160 com. Læster. Den 21. December 1754 blev han valgt til Taxerborger i Kragerø, hvis Kirke han forærede en forgyldt Vinkande af Sølv, drægtig 66 Lod. Han var ugift, da han arvedes af sine Sødskende og deres Børn.
- b. 2. **P e d e r C l a u s e n P o u l s e n**, født i Kragerø 1721 (døbt 4. Febr. s. A.), † der s. A. (begr. 7. Febr. s. A.).
- c. 2. **P e d e r C l a u s e n P o u l s e n**, født i Kragerø 1722 (døbt 12. Marts s. A.), † der 1781 (begr. 3. Septbr. s. A.), 60 A. gl. Han var som Faderen Kjøbmand og Trælasthandler i Kragerø, eiede Gaarden Nedre Vigeland, af Skyld 1 Hud, i Øvrebo Prestegjeld ved Christianssand, hvor han ogsaa en Tid boede. Senere var han ogsaa en Tid bosat i Arendal. Han var engang en meget velstaaende Mand, der efter Faderen havde arvet betydelige Midler. Men han ødelagde sin Formue, var efter alt at dømme en meget ustadig og vanskelig Mand, der levede i Uenighed med sine nærmeste. Odelsretten til Nedre Vigeland blev ham 19. Febr. 1749, thingl. 25. Novbr. s. A., overdraget af Svogeren Johannes Clausen Topdal, som efter Faderen Claus Pedersen Topdal og hans ældre Broder Peder Clausen Topdals Død var odelsberettiget til Eiendommen, men selv ikke kunde indløse den. Peder Clausen Poulsen forpligtede sig herfor at give 900 Rdl. samt at forskaaffe Svogeren et bekvemt Skib at føre og saalænge han forblev ugift, om Vinteren frit Ophold i Peder Clausen Poulsens Hus. Odelsretten var først tilbuden Sælgerens yngre Brødre, men ingen af disse vilde modtage den. Senere opkom der Tvist om Eiendommen, der var pantsat Raadmand Ole Mørch i

Christianssand, som 12. Marts 1750 lod den stille til Auction, da Vigeland blev solgt til Jacob og Jørgen Clausen Topdal, der imidlertid igjen overdrog Eiendommen, om hvilken der havde været Proces mellem dem og Peder Clausen Poulsen, der nu imidlertid var forligt, til den sidste, som erholdt Skjøde paa Ejendommen 4. Oktbr., thingl. 26. Novbr. 1750. Den blev imidlertid ikke siddende med den, idet han ved Contract af 1. Febr. 1776 overdrog den for 5000 Rdl. til Borger og Handelsmand Peder Mørch i Christianssand. De 4000 Rdl., der ifølge Skiftebrev af 19. Juli 1771 tilkom Sælgerens 2 Døtre med Pant i Eiendommen, skulde blive staaende i Eiendommen i 3 Aar, mod at Mørch deraf erlagde 4 pCt. og Poulsen selv 1 pCt. til Datteren, og hvis Capitalen efter de 3 Aar skulde blive staaende, da skulde Mørch have $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse. Resten 1000 Rdl. skulde udbetales Poulsen inden 1 Aar med $\frac{1}{4}$ Part hvert Fjerdingaar, og naar dette Beløb i sin Helhed var erlagt, skulde der udstedes lovformeligt Skjøde paa Eiendommen til Mørch. Denne Contract maa dog senere være bleven noget forandret. Thi 1. April s. A. siges det, at der mellem Parterne var oprettet en Contract, der ikke indeholdt noget om, at de hans Døtre tilkommende 4000 Rdl. skulde forblive staaende i Vigeland i 3 Aar. Peder Mørch tiltraadte kort efter Gaarden, som han brugte i Novbr. 1777, og i hvilken Ditlev Heuch paa sin Kone og hendes Søsters Vegne havde gjort Indførsel. Og der maa ogsaa senere være opstaaet Tvist mellem Poulsen og Mørch om Eiendommen, da der i 1779 faldt en Dom, der øiensynlig er gaaet Poulsen imod, da han ved Skjøde, dateret Laurvig 19. Jan. 1779, thingl. 22. Novbr. 1783 overdrog Peder Mørch Nedre Vigeland med Sagbrug og Kværn som i Contracten bestemt, idet han i Skjødet erkjender at have modtaget de 1000 Rdl., og at Mørch ligeledes til Ditlev Hauch havde erlagt de dennes Kone og hendes Søster med Pant i Eiendommen staaende 4000 Rdl. — Imidlertid forsøgte han senere — som det synes — at faa Dommen forandret, idet han i 1780 ansøgte om Bevilling til at faa den appelleret til Høiesteret. Stiftamtmand Levetzau erklærede imidlertid under 21. Oktbr. s. A., at han ingen Grund fandt til at anbefale Andragendet, da det var ligegyldigt for den Poulsens Døtre givne Panterettighed i Eiendommen og den usvækkede Udførselsforretning i samme enten Vigeland var i Poulsens eller Mørchs Eie, og at man i Almindelighed antog, at den hele Contract mellem Mørch og Poulsen var det rene Spilfægteri for at holde Sr. Ditlev Heuch ude fra at tiltræde Pantet og erholde

sin Kones Arv, som han gjennem Retten havde maattet indtale. Den ansøgte Bevilling blev derfor ogsaa nægtet. Som det fremgaar af, hvad forhen er anført, havde imidlertid Peder Mørck allerede dengang betalt saavel Poulsen som hans Døtre, hvad de tilkom. Gift i Christianssand 4. Febr. 1746 (viet i Huset uden Trolovelse og Lysning efter kgl. Bevilling af 8. Oktbr. 1745) med sit Sødskendebarn *J o h a n n e C a r h r i n e (T r i n e) C l a u s d a t t e r T o p d a l* (ifølge kgl. Bevilling af 8. Oktbr. 1745, uanset at de var beslægtede i 2det Led), født i Christianssand 1722, † i Kragerø 31. Jan. 1771 (begr. 8. Febr. s. A.), 49 A. gl., Datter af Handelsmand i Christianssand Claus Pedersen Topdal og Alhed Catharina Wetzel. Skifte efter hende begyndte efter Rekvisition af Peder Clausen Poulsens Fuldmægtig i Kragerø Tellef Dahl 8. Febr. 1771 og fortsattes 4. Marts s. A., da Poulsen selv var bosat i Arendal og derfor heller ikke mødte ved Skiftet. Boet eiede en Gaard i Kragerø, værdsat for 800 Rdl., Gaarden Sollerød, taxeret for 300 Rdl., Indbo i Arendal værdsat for 1308 Rdl., Skibene Peter og Anne, taxeret for 2400 Rdl., Nicolay og Edel, taxeret for 3200 Rdl., Caroline Mathilde taxeret for 2000 Rdl., Gaarden Nedre Rønningen med 2 Kammerfos Sage og Kværnbrug, Gaarden Nedre Vigeland i Vennesla, hvilke Eiendomme ikke kunde blive taxerede paa Skiftet. Imidlertid erhvervede Peder Clausen Poulsen 1. Marts 1771 kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo med sine 2de umyndige Børn og forlangte af denne Grund Skiftebehandlingen indstillet. Men Datteren Charlotte Amalie Poulsen ansøgte om at blive myndig, da Faderen, skjøndt han havde arvet betydelige Midler, senere havde forødet disse, og det derfor kunde befrygtes, at hvad hun og hendes yngre Søster kunde tilkomme i mødrene Arv, ogsaa vilde blive forødet. Stiftamtmand Storm anbefalede under 8. Juni s. A. Andragendet, da Supplicandinden var et fornuftigt Fruentimmer og over 20 Aar gammel, og da det var en bekjendt Sag i hele Stiftet, at Peder Clausen Poulsen i mange Aar havde været et forstyrret Menneske, der havde ødelagt den betydelige Formue, han havde arvet, saa han overhovedet ikke forstod, paa hvilke Fundamenter den kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo var ham meddelt. Ved kgl. Rescript af 28. Juni s. A. blev det derfor ogsaa bestemt, at Datteren skulde være myndig under Curator og selv være sine Midler raadig, at den Poulsen givne Bevilling ophævedes og Skifteforvalteren paalagt at fortsætte det paabegyndte Skifte samt paase den umyndige Datters Tarv og beskikke hende en habil

Værge. Ved en ny Skiftesamling 19. Juli 1771 fremlagde derfor ogsaa Fuldmægtigen Tellef Dahl en Deklaration af 15. Juni s. A. fra Peder Clausen Poulsen i Arendal, i hvilken han nu tilbød sig at give hver af sine 2 Døtre 2000 Rdl. i mødrene Arv, at bære alle Skifteomkostninger og svare til Boets Gjæld, saaledes at Døttrene skulde have Pant i Vigeland for deres Arv, men han selv som født Værge disponere over de Renter, som aarlig faldt af den umyndige Datters Arv, og at den ældste Datters Arv skulde blive staaende i Vigeland et Aar eller saa længe til Curator fandt det fornødent at erholde Beløbet, da det skulde opsiges med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel. Til Værge for den yngste umyndige Datter beskikkede derefter Skifteretten, der tilligemed Curator og Overformynder gik med paa Peder Clausen Poulsens Forslag, Faderen. Boet blev derpaa extraderet Peder Clausen Poulsen. — Uagtet det vistnok maa antages, at Peder Clausen Poulsen ved sin Død ikke længer var i Besiddelse af nogen stor Formue, maa han dog alligevel have været nogenlunde vel situeret, da hans ene efterlevende Datter angiver, at hun havde bragt Manden c. 6000 Rdl. Da hun efter Moderen arvede 2000 Rdl., maa hun saaledes — formodentlig — efter Faderen være tilfalden Resten c. 4000 Rdl., og da den 2den Datter Edel Poulsen vel maa have arvet ligesaa meget, maa hans Bo ved hans Død dog have vist en beholden Formue af c. 8000 Rdl. Dette er dog ikke ganske sikkert, da det jo er en Mulighed for, at Døtrene ogsaa kan være tilfalden adskillige Midler fra Faderens ugifte Broder Nicolai Adler Poulsen. (7 Børn).

a. 3. C l a u s P o u l s e n, født i Kragerø 1746 (døbt 6. Septbr. s. A.), vel »Søn« begr. der 14. April 1761.

b. 3. A n n a A d l e r P o u l s e n, født i Kragerø 1740 (døbt 13. Mai s. A.), † der 1771 (begr. 6. Juli s. A.).

Gift i Kragerø 16. Marts 1769 med Sr. D i t l e v H e u c h, født i Skien 1737 (døbt 2. Febr. s. A.), † i Kragerø 1781 (begr. 14. Juli s. A.), 44 A. gl., Søn af Kjøbmand Anders Pedersen (Høg) og Line Marie Seyersdatter Bjøstrup. Han var Handelsmand i Kragerø, hvor han 20. Decbr. 1774 blev Taxerborger og 20. Decbr. 1775 Fattigforstander og Overformynder. Den 21. Juli 1771 fik han kgl. Bevil. til at sidde i uskiftet Bo og 20. Decbr. 1777 til Skifte efter hende med Samfrænder. Dette blev holdt i Kragerø 13. Oktbr. 1778, ved hvilket hans efterladte eneste Søn i dette Egteskab Nicolai Adler Heuch blev udlagt en Arv

paa 1000 Rdl. Ved Skiftet efter Faderen, der blev sluttet af Commissære 1. Juli 1782 tilfaldt der Sønnen yderligere 4377 Rdl. 20 β , og for disse 5377 Rdl. 20 β gav han 13. Juni 1788 Afkald. Ditlev Heuch var anset for en meget duelig og fortjenstfuld Mand, der nød megen Anseelse i Kragerø. Men i 1777 havde han dog en Sag angaaende Kragerø Kirkes Reparation, som ikke var til hans Fordel. Han havde paataget sig at reparere Kirken, men havde udført dette Arbeide meget utilfredsstillende, idet Sne og Regn trods Reparationen trængte ind i Kirken. Han havde imidlertid allerede faaet anvist sit resterende Tilgodehavende med 720 Rdl., da Sognepræst Smidt indsendte Klage til Kirkeinspectionen, der ogsaa gav Kirkeværgen Sr. Andreas Erboe Ordre til ikke at udbetale Beløbet. Heuch anlagde nu Sag, for at faa Anvisningen betalt. Men der blev udtaget Contrastævning mod ham for Misligholdelse af Contracten og efter en Del Vidneførsel og gjentagne Forsøg fra Heuchs Side paa at faa en Sættedommer istedetfor den ordinære Byfoged Wamberg, der heller ikke synes at være Heuchs Ven, blev Erboe ved Dom af 29. Septbr. 1777 ganske frikjendt for Heuchs Tiltale, men denne dømt til — hvis det ikke allerede var skeet — for en væsentlig Del at gjøre Arbejdet om igjen, idet han tilpligtedes at tage Taget af saavel Kirken som Sacristiet og paalægge et nyt Tag m. m. Derimod blev han ved Dommen frikjendt for enkelte af de paastaaede Reparationer. (3 Børn).

- c. 3. Charlotte Amalie Poulsen, født i Christianssand 2. Juli 1750 (døbt 11. Juli s. A.), † i Kragerø 17. April 1831 (begr. 22. s. M.), 82 A. gl. Hun fik 28. Juni 1771 kgl. Bevilling til at være myndig under Curator.

Gift i Kragerø 12. April 1782 (viet i Huset uden Trol. og Lysning efter kgl. Bevil.) med »Studiosus« Ole Olsen Stray, født i Christianssand 1753 (døbt 21. Decbr. s. A.), † i Kragerø 11. Juli 1801 (begr. 17. s. M.), 48 A. gl., Søn af Kjøbmand Ole Ellefsen Stray og Gunhild Gunstensdatter. Han gik paa Christianssands Kathedralskole, fra hvilken han i 1774 gik op til Artium ved Universitetet i Kjøbenhavn, men bestod ikke Examen. Men den 24. Decbr. s. A. blev han efter ny Examen immatrikuleret som Student. Derefter var han en Tid Hører ved Holmens Skole i Kjøbenhavn, blev i 1786 Degn til Nykjer paa Bornholm og i 1788 til Svaneke-Ilskjer sammesteds. Han led af Sindssyge, saa han endog 29. Novbr. 1798 maatte sættes under Bevogtning af Borgervagten og blev derfor ogsaa i 1800 afskediget som

Degn. — I 1798 klagede Konen til Biskoppen over, at de levede i saare kummerlige Kaar, uagtet hun havde bragt ham en Medgift af 6000 Rdl., som han imidlertid havde forbrugt. Efter sin Afsked, tog han sit Ophold i Kragerø, hvor han i Febr. 1801 levede som »Studiosus uden Levebrød«. (Ingen Børn).

- d. 3. Edel Topdal Poulsen, født i Kragerø 1758 (døbt 20. Febr. s. A.), † i Kragerø før 1763, men findes ikke begravet der. En yngre Søster Edel Topdal Poulsen, der blev gift med Sr. Ditlev Heuch findes ikke døbt i Kragerø, og man kunde derfor antage, at hun maa være den her nævnte. Men det kan alligevel ikke være Tilfældet. Thi det oplyses under de senere Forviklinger, som Egteskabet med Heuch gav Anledning til, af hendes som Vidner under Sagen afhørte Faddere (der heller ikke var de, som Kirkebogen opgiver ved Daaben 1758), at hans Hustru var født og døbt i Kragerø »Ultimo Januar 1763«.
- e. 3. Nicolai Adler Poulsen, født i Kragerø 1761 (døbt 27. Oktbr. s. A.), vel »Søn« begravet i Kragerø 9. Novbr. s. A.
- f. 3. Edel Topdal Poulsen, født i Kragerø »Ultimo Januar 1763« (men findes ikke blandt Døbte i Kirkebogen), † der 8. Juli 1845 (begr. 15. s. M.), 83 A. gl. Hun var fra 10. Febr. 1772 til 10. Aug. 1776 i Pension hos Captein Aboe, senere hos Madame Samsing, begge i Arendal, hvor Faderen ogsaa en Tid var bosat, og hvor Datteren Dom. *quasimodo geniti* (c: 6. April) 1777 blev confirmeret af Sognepresten Hr. Erik Colstrup. Herfra reiste hun uden Faderens Vidende og mod hans Villie til Christianssand, hvorfra hun igjen blev hentet af Faderen, der i Aug. 1777 midlertidig satte hende i Huset hos Svigersønnen Sr. Ditlev Heuch i Kragerø. Hun var 3 Gange gift:

1) i Procurator Germanns Hus i Christiania 23. Oktbr. 1778 (viet i Huset uden Trol. og Lysning og af en uvedkommende Prest, alt ifølge kgl. Bevil, af 7. Aug. s. A.) med sin Svoger Kjøbmand Sr. Ditlev Heuch (uanset at hun var Søster af hans 1ste Hustru ifølge kgl. Bevilling af 7. Aug. s. A.). Egteskabet fandt Sted imod Faderens Villie og mod hans Protest og førte til langvarige Misforstaaelser mellem ham og Svigersønnen, hvorom mere i det følgende.

2) i Kragerø 11. August 1782 med Kjøbmand og Overformynder i Kragerø Sr. Andreas Erboe, »barnefødt i Laurvig« 1717, † i Kragerø 28. December 1789 (begr. 5. Jan. 1790), 73 A. gl., Søn af Kjøbmand Andreas Erboe og Kone. Han tog Borgerskab som Trælasthandler i Kragerø

20. Decbr. 1757, blev samme Dag Byens Kæmner og senere Overformynder sammesteds. Han og hans Kone oprettede 3. Juli 1782, kgl. confirmeret 6. Septbr. s. A., en Egtepagt, hvori det bestemtes, at da han af tidligere Egteskab havde 4 Børn, men Konen efter sit tidligere Egteskab ingen Børn havde, og da der var stor Forskjel i Alder og hendes Formue efter hendes Mand og hendes Fader Peder Clausen Poulsen var meget større end hans, saa skulde hun, hvis hun overlevede ham, forlods nyde Boets $\frac{1}{3}$ Part af 2 vestre Kammerfos Sag, som var tilfalden hende efter Faderen. Men hvis han overlevede Konen og i dette Egteskab fik Børn, skulde Sagparten tilfalde dem. Skulde hun dø uden Børn før Manden, skulde Sagen falde tilbage til Boet. Da han ægtede Ædel Poulsen var Erboe Enkemand, idet han tidligere havde været gift 3 Gange: 1) i Kragerø 15. Juli 1756 med *Severine Bøckmann*, † i Kragerø 1763 (begr. 14. Marts s. A.), der tidligere havde været gift med *Lars Findbo-son Støle* eller *Hellesmyren*¹⁾, med hvem hun havde 3 Børn, der kaldte sig Anker, medens hun i sit Egteskab med Erboe kun havde 1 Datter. Disse Børn arvede paa Skiftet efter Moderen 22. Aug. 1763 tilsammen 730 Rdl. Severine Bøckmann kaldes »Søster« af Kay Høpping, der havde oprettet et *Testamente*, ifølge hvilket hans Formue paa Skifte efter ham i Laurvig fra 26. Mai 1766 til 29. Septbr. 1768 tilfaldt hans Søsterdøtre Maren og Anna Ancher, der gav Formynderen Christian Bøchmann i Laurvig Afkald for Arven 16. Juli 1774. Ved kgl. Resol. af 24. Marts 1775 tillodes Arvemidlerne overførte fra Laurvig til Kragerø Overformynderi; 2) i Kragerø 5. Febr. 1765 med *Alette Marie Johnsdatter*, begr. i Kragerø 17. Febr. 1766, og 3) i Kragerø 24. Febr. 1767 (viet i Huset uden Trol. og Lysning ifølge kgl. Bevil.) med *Beate Dorothea Miltzow*, døbt i Kragerø 1. Septbr. 1751, begr. der 14. Juni 1774, 23. A. gl., Datter af Sognepræsten Hr. Henrik Balthasar Miltzow og 2den Hustru Bergitte Tønnesen. Skifte efter Beate Dorothea Miltzow, efter hvem Erboe ifølge kgl. Bevilling af 1. Juli 1774 havde siddet i uskiftet Bo, holdtes af Samfrænder i Kragerø 22. Juli 1782 og ved dette erholdt hans 4 Børn med hende i Arv 1000 Rdl. Skifte efter Erboe holdtes i Kragerø 1791.

¹⁾ Han var Søn af Findbo Evindsen og Anne Lauritsdatter og var 1) gift i Kragerø 21. Juli 1723 med Inger Cathrine Rasmusdatter og efter hendes Død 2) i Kragerø 23. Juli 1744 med Severine Bøchmann. Lars Findbosen blev begravet i Kragerø 30. Septbr. 1752.

3) i Kragerø 22. Septbr. 1791 (viet i Huset uden Trol. og Lysning efter kgl. Bevil.) med I s a a d e S c h a c h, døbt i Risør 23. Novbr. 1759, † i Kragerø 6. Juli 1835 (begr. 10. s. M.), 76 A. gl., Søn af Christian Isaachsen Schack og Anna Catharina Moss. Han blev confirmeret i Kragerø 1ste Sønd. eft. Trin. (c: 13. Oktbr.) 1776, blev 1792 Kjøbmand i Kragerø, hvor han i 1809 i 18 Aar havde været Forligelsescommissær. Det gik imidlertid ud med ham, saa han endog i 1809 søgte om Understøttelse af det Offentlige, hvilken Ansøgning Akershus Stiftamtmand under 14. Juli s. A. anbefalede til Indvilgelse.

Som foran nævnt havde Ditlev Heuch i Aarene 1777—78 Sag med sin Svigerfader Peder Clausen Poulsen, idet denne nægtede ham sin yngste Datter Edel Topdal Poulsen til Egte. Som tidligere forklaret blev denne efter sin Flugt fra Arendal til Christianssand i Aug. 1777 imidlertid anbragt i Huset hos Ditlev Heuch i Kragerø, der tidligere havde været gift med hendes ældre Søster. Da Faderen igjen under 18. og 19. Novbr. s. A. forlangte, at hun skulde komme tilbage til ham, nægtede saavel Datteren selv som Ditlev Heuch dette, idet han paastod, at hun ikke fik en sømmelig og stands-mæssig Opdragelse hos Faderen, der førte et uordentligt Levned og vandrede om fra Sted til Sted, og derfor heller ikke var i stand til at sørge ordentligt for hende eller bevare hende for de Farer, som hun ellers kunde været udsat for. Den egentlige Grund til, at Heuch imidlertid vægrede sig for at overlade Faderen Datteren var den, at han havde forlovet sig med hende, og at de agtede at indgaa Egteskab, hvad Faderen ikke ønskede. Han udtog derfor under 24. Novbr. 1777 Stævning mod Heuch til Bythinget i Kragerø 8. Decbr. s. A. og efter Afhørelse af en Række Vidner og en langvarig Procedure afsagdes der 12. Oktbr. 1778 af Byfoged Wamberg i Sagen saadan Dom: »Den den 18. og 19. Novbr. 1777 efter Sr. Peder Clausen Poulsens Requisition udi og ved Sr. Ditlev Heuchs Hus passerede og paastævnte Forretning bør som lovlig og fuldkommen beføiet ansees og habiliseres. Men som Edel Poulsen omsider er bleven af Heuch udleveret, saa forbliver det i den Del ved samme. Sr. Ditlev Heuch for sin lovstridige Omgang i Henseende Jomfru Edel Poulsens Udlevering og videre Opførsel under Sagen bør til Kragerø Fattigkasse bøde 50 Rdl. og ligesaa meget til Justitskassen. Hvad anrørende Ord og Expresioner under Sagens Procedure, bør de mordificeres. Saa betaler og Sr. Ditlev Heuch til Hr. Peder Clausen Poulsen udi nogenledes Reparation og Om-

kostninger 100 Rdl., som efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Expection efter Loven«.

Som det af denne Dom fremgaar, var Edel Poulsen allerede under Sagen bleven Faderen igjen udleveret. Denne indgav nemlig allerede 20. Novbr. 1777 en Ansøgning til Kongen om, at det maatte paalægges Ditlev Heuch at udlevere ham Datteren, og at der maatte blive udstedt et Forbud mod, at de bleve viede. Stiftsdirectionen afgav i Anledning af denne Ansøgning under 27. Decbr. s. A. en Erklæring, hvori de yttrede, at det var en bekjendt Sag, at Poulsen udmærkede sig ved Ustadighed og et omflakkende Liv, at han havde tilsat det meste af sine betydelige Arvemidler, og at det var lidet sandsynligt, at han under saadanne Omstændigheder havde kunnet give Datteren en passende Opdragelse. Men han var dog hendes Fader og fødte Værge, saalænge han ei paa lovlig Maade var frataget Værgemaalet. Da Stiftsdirectionen derhos af flere Grunde fandt det lidet heldig, at Sagen skulde afgjøres ved Proces, saa mente de, at der kunde udfærdiges en kgl. Befaling, hvorved det paalagdes Heuch under Straf som for en kgl. Mandaters Overtræder at udlevere Datteren om ikke til Poulsen selv, af hvem hun muligens kunde blive mishandlet, saa dog i et skikkeligt Hus, hvor Faderen kunde indlogere hende, indtil det var afgjort, om hun skulde blive Heuchs Hustru eller ei, hvilket senere efter Lovens 3die Bogs 18de Cap. 3 Art. maatte blive at afgjøre ved Dom, naar Heuch først havde begjæret hende til Ægte af Faderen, og denne havde fremført de Grunde, som han havde til at nægte sit Samtykke. Dette Skiftedirectionens Forslag bifaldtes ogsaa i sin Helhed under 24. Jan. 1778 af Cancelliet. Som Følge heraf blev Edel Poulsen igjen udleveret Faderen, der ved Contract af 21. April s. A. satte hende i Logi hos Postmester Pind i Laurvig. Her fandt hun sig imidlertid ikke fornøiet og klagede 4. Juni s. A. til Stiftsbefalingsmanden over, at hun holdtes indespærret og ingen Omgang havde. Og skjøndt der ved de efter Stiftets Foranstaltning ved Byfogden i Larvig Strøm anstillede Undersøgelser Intet fremkom, der kunde bestyrke Klagen, synes det dog som Stiftamtmand Levetzow, der øiensynlig har staaet paa Heuchs Side, dog fandt Grund til at tillægge Klagen nogen Vægt. Imidlertid udtog Poulsen 31. Mai s. A. Stævning til Consistorialretten til Stadfæstelse af det af ham under 29. Novbr. 1777 for Sogneprest Lund Kragerø nedlagte Forbud mod Vielsen. Sagen foretoges 17. Juni 1778,

da Procurator Paaske mødte for Heuch, der havde udtaget Contrastævning af 10. April s. A., og tillige efter Stiftets Ordre af 23. s. M. paa Edel Poulsens Vegne. Sagen blev imidlertid ikke fremmet fra Poulsens Side, idet han forlangte Udsættelse, hvilket Retten bifaldt. Da Heuch mente, at Svigerfaderen kun forsøgte at træne Sagen, indgav han under 22. Juni 1778 Ansøgning til Kongen om, at maatte erholde Bevilling til at vies med Edel uden Trolovelse og Lysning af en uvedkommende Prest og uanseet, at hans Forlovede var Søster af hans 1ste Hustru. Stiftamtmand Levetzau, der i den fraværende Biskops og paa egne Vegne, under 4. Juli afgav Erklæring i Sagen, fandt det vistnok naturligt, at en Datter ikke giftede sig mod sine Forældres Villie, men paa den anden Side var det ubilligt, at Forældrene uden skjellig Grund vilde nægte sine Børn at indtræde i et anstændigt Efteskab. Ditlev Heuch var en af de bedste og skikkeligste Mænd i Kragerø, havde en anseelig Formue og havde levet meget godt med sin første Hustru, saa Stiftamtmanden mente, at han maatte have fuld Grund til at haabe paa at erholde den ansøgte Tilladelse til at ægte Edel Poulsen. De Grunde, som Poulsen anførte mod Egteskabet var af liden Betydning. Thi naar Poulsen anførte, at hun var et Barn paa 14 Aar, saa viste Skiftebrevet efter Moderen, at hun mindst maatte være i sit 16de og skjøndt Kirkebogen, hvoraf hendes rette Alder skulde udfindes, skulde være forkommet, saa var hun confirmeret i Arendal ved Paasketider 1777, og da saadant ei kunde ske, naar man ei var over 15 Aar, saa maatte hun nu være 16 Aar og altsaa over den Alder, som udfordres til et Egteskab. At Heuch havde anmodet hende om Egteskab var vel overensstemmende med al Orden og Brug og kunde ikke kaldes at »forlede« hende dertil, da hun vanskeligt kunde gjøre et bedre Parti, hvorfor heller Intet kunde hindre hende i at modtage det; saameget mere, som hun jo ikke kunde formode, at Faderen vilde sætte sig derimod, da Heuch ei allene havde været gift med hendes ældre Søster, levet i god Forstaaelse saavel med hende som Svigerfaderen, der selv havde sat hende i hans Hus, men hun derhos ogsaa gjentagne Gange vidnesfast havde erklæret, at hun intet høiere Ønske havde end at se Egteskabet fuldbyrdet. Den Arvepart hun var tilfalden efter Moderen beløb sig kun til 2000 Rdl. og var saaledes meget ubetydelig for en Mand, der eiede saa betydelige Midler som Heuch, der ved bevislige Regninger allerede havde anvendt 600 Rdl. paa at skaffe hende de fornødne Klæder og andet, som hun

trængte, da hun kom i hans Hus. Men da Faderen ved sin uordentlige Levemaade havde fortæret det meste af sine Midler, frygtede han for, at han maatte udbetale Datterens Arv, naar hun blev gift, og dette var, mente Stiftamtmanden, Hovedgrunden til, at han modsatte sig Egteskabet. Det maatte være Mandens Sag alene at afgjøre, om hans Hustru havde de Egenskaber, der vare nødvendige for at bestyre hans Hus, og dette havde vel Heuch, der sad i en stor Næring, overbevist sig om, før han indlod sig i Forlovelse med Edel. Faderen forsøgte alene at trække Sagen i Langdrag, for at gjøre Datteren kjed af Forlovelsen og havde sat hende i Pension hos Postmester Pind i Larvig, hvor hun efter hendes Klage blev holdt meget indelukket og skjøndt dette ikke var godtgjort ved det optagne Thingsvidne, saa var det dog vistnok rigtigt, og det kunde i alle Fald ikke antages, at hun følte sig vel i dette Hus, hvor alle Reisende blive indlogerede, og hun af denne Grund maatte være meget paa sit Kammer, hvilket endog skulde have svækket hendes Helbred. Stiftamtmanden mente, at Sagen ikke hørte til dem, som nødvendigvis maatte afgjøres ved Lov og Dom, men kun angik Værgemaal, der kunde afgjøres ved en kgl. Resolution. Og han forsløg derfor, at den i Lighed med hvad der tidligere var skeet i lignende Tilfælde med en Major Ring i Jylland, maatte blive afgjort paa den Maade, at Edel Poulsen undroges fra Faderens Formynderskab og derimod udleveredes til ham som Stiftets Øvrighed, for at hun kunde blive indlogeret i et sømmeligt Hus i Christiania under hans og Biskop Schmidts Opsigt, da det ikke gik an at lade hende sætte under Tilsyn af Byfoged Wamberg i Kragerø, hvor hun egentlig hørte hjemme, da det var grundet Formodning om, at han var Faderens juridiske Consulent. Heuch maatte derhos forbydes under Straf som for kgl. Mandaters Overtrædelse at indfinde sig, hvor hun var, men derhos tilholdes paa en anstændig Maade endnu engang skriftlig at begjere Faderens Samtykke, og hvis der i 2 Maaneder intet Svar kom eller dette blev afvisende, maatte 'an straks kunne vies, efter at Edel Poulsen endnu engang for Biskoppen og Stiftsbefalingsmanden havde erklæret, at det var hendes fri Villie. De nødvendige Bevillinger kunde da straks udfærdiges og indtil videre bero i Stiftamtmandens Værg. Det vilde i saa Fald være fornødent, at det første Spørgsmaal i Rituallet: om hun havde raadført sig med sin Slægt og Venner, udelodes i hvis Sted den kgl. Bevilling kunde oplæses.

Dette Forslag befuldtes i et og alt ved kgl. Resol. af

7. Aug. og samme Dag udfærdigedes de fornødne Bevillinger til Egteskabet, der tilstilledes Stiftamtmanden. Den 18. Aug. 1778 reiste Edel Poulsen til Christiania og havde under Reisen for en Del Følge med Heuch. Her blev hun indlogeret hos Procurator Germann. Da den Tid nærmede sig, at de 2 Maaneder vare forløbne, indgav Peder Clausen Poulsen en ny Ansøgning til Kongen, om at Vielsen maatte udsættes indtil Sagen var afgjort ved Dom. Men Stiftdirectionen afgav 10. Oktbr. s. A. herover en Erklæring, i hvilken det bemærkedes, at Andragendet intet andet indeholdt end hvad der tidligere af Kongen ved Rescriptet af 7. Aug. s. A. var anset for utilstrækkeligt til at hindre Egteskabet. Edel Poulsen var langtfra noget Barn, men en stor, fuldvoksen Pige, der efter Udseende var langt ældre end hun selv antog. At Byfogden i Laurvig skulde have tilskyndet hende til at reise til Christiania netop, da hun stod i Begreb med at opheve Forlovelsen, var en aabenbart Usandhed, som modbevistes af det tidligere nedsendte Thingsvidne og ved Edel Poulsens gjentagne Erklæringer til Stiftamtmanden og Biskop Schmidt om, at hun intet heller ønskede end at indtræde i Egteskab med Heuch. Hvor langt Faderens Egensindighed gik heri som i saa mange andre Maader i hans Liv, for hvilke han var almindelig bekjendt, saaes bedst deraf, at da Rescriptet var kommet til Laurvig, hvor han den Tid opholdt sig, forføiede Datteren sig til ham og bad med grædende Taarer om hans Samtykke. Men hun fik kun det Svar, at det aldrig skulde ske, og at han nok skulde finde Udveie til at forhindre Egteskabet eller i det mindste til at forhale det, hvorefter han for Consistorialretten, hvor Sagen engang senere blev foretaget, havde gjort sig al Umage for at bevise, at Heuch og hans Datter (paa Reisen fra Laurvig) havde havt Samleie med hinanden. Men om saa var, saa burde Faderen dog være den første til at lægge Skjul derpaa, hvis han fremdeles vilde modsætte sig Egteskabet, eller være ham den største Aarsag til at samtykke deri, hvis han havde sin Datters Ære kjær. Da Stiftsdirectionen ikke havde modtaget nogen Ordre til paa Grund af den indkomne Ansøgning fra Poulsen at udsætte Fuldbyrdelsen af det kgl. Rescript af 7. Aug. til den havde modtaget Afgjørelse af Poulsens Andragende, saa ansaa de sig at handle i Overensstemmelse med den Lydighed, de skyldte den kgl. Befaling, at de til den bestemte Tid, som udløb den 21. Oktbr. og til hvilken Heuch allerede (Dagen før den 9. Oktbr.) var tilskreven om at indfinde sig, lod Vielsen fuldbyrde, »hvorefter al videre Besværing fra

Faderen af sig selv bortfalder, som Stiftsdirectionen siger. Hermed var Sagen endelig op- og afgjort, og Poulsens Ansøgning er vistnok uden videre henlagt, da intet Svar har kunnet findes.

- d. 2. **Nicolaï Adler Poulsen**, døbt i Kragerø 25. Febr. 1723, begr. der 4. Febr. 1726.
- e. 2. **Henrich Jørgen Poulsen**, født i Kragerø 1. Aug. 1724 (døbt 9. s. M.), † der 30. Decbr. 1778 (begr. 14. Jan. 1779). Han blev Student privat dimitteret, ved Kjøbenhavns Universitet 2. Decbr. 1743, 20. A. gl., opholdt sig derefter i Kjøbenhavn i flere Aar og underkastede sig i Oktbr. 1747 dansk periodisk Examen med Charact. bekvem. Den 26. Decbr. 1750 udnævntes han til Sorenskriver i Stør og Værdalens samt Selbo Sorenskriveri mod at svare Formanden, Justitsraad Lars Bruun 1500 Rdl. engang for alle og 100 Rdl. i aarlig Pension. Han paaberaabte sig Kongens Løfte, da han besøgte Kragerø og boede hos Faderen. Den 4. Febr. 1757 blev han virkelig Cancelliraad mod at betale 300 Rdl. til Børnehuset i Kjøbenhavn. Allerede 22. Decbr. 1760 erholdt han efter Ansøgning imidlertid Afsked af sit Embede paa Grund af Svaghed og Sygelighed, der i de sidste 4 Aar havde hindret ham i at forlade sit Hus, saa at hans Fuldmægtig havde maattet besørge alle Forretninger udenfor Hjemmet, mod at hans Eftermand i Embedet Henrik Sigmund Resch skulde svare ham en aarlig Pension af 200 Rdl. Han flyttede derefter tilbage til Kragerø, hvor han drev en betydelig Trælasthandel og Sagbrugsvirksomhed. Efter sin 1ste Hustrues Død blev han i Henhold til kgl. Bevilling af 18. Juli 1760 siddende i uskiftet Bo med sine Børn, indtil han 13. Novbr. 1771 lod afholde Samfrændeskifte i Kragerø. Han eiede et Hus i Kragerø, Pladsene Kniben, Prætø og Giershaugen, 4de Kammerfos Sag og $\frac{1}{5}$ Part i 5te Kammerfos Sag, Skibet Peter og Birgitte, 3 Søboder i Kragerø, Lastebrug og Obligationer, saa at han anslog Boet til 22000 Rdl. Deri var indbefattet en Arv efter Svigermoderen, Provstinde Hoff, stor 522 Rdl. 2 Ort samt hvad han havde arvet efter sin Broder Peder Poulsen, og uagtet denne var død længe efter hans Kone og Arven saaledes egentlig alene tilkom ham, vilde han dog lade hele Boet komme til Deling. Deraf tilfaldt Sønnen 4400 Rdl. og hver af hans 3 Døtre 2200 Rdl. Paa Skiftet heder det til Slut: »Herforuden har og Hr. Cancelliraad Poulsen efter hans salig Faders Død den meste Tid med mange og store Omkostninger og som tilsammen beløber sig til 10000 Rdl. sine Børn til Lærdom, Education og Op-

dragelse hos fremmede, hvor de endnu ere, nemlig hans Søn i Sorø, hvor han paa 6te Aar har været og studeret, da han forhen haver været andre Steder, og Døtrene i Kjøbenhavn, hvor de kom i dette Aar, efter at de foruden nogle Aar har været hos Fru Rolf i Nyeborg og ligeledes har tilforn været andre Steder«.

Gravskrift over Cancelliraad Poulsen findes trykt i dette Tidsskrift 1. R. I, S. 226. Han var 2 Gange gift, nemlig:

1) paa Thoten 28. Juni 1751 med **A l h e d M a r r i a H o f f**, døbt i Thotens Kirke 4de Sønd. i Adv. (c: 21. Decbr.) 1732, begravet i Skogn Prestegjeld i Namdalen 30. Juni 1760, Datter af Provst og Sogneprest til Thoten Ole Hannibal Hoff og Anne Sophie Boyesen. (4 Børn).

2) i Kragerø 25. Novbr. 1772 med **J o h a n n e C a t h r i n e H e u c h**, født i Kragerø 20. Sept. 1757 (døbt 28. s. M.), confirmeret i Kragerø Kirke 16de Sønd. eft. Tref. (c: 4. Oktbr.) 1772 og † i Kragerø 22. Marts 1849 (begr. 31. s. M.), 91½ A. gl., Datter af Procurator Halvor Andersen Heuch og Maria Halvorsdatter Soelberg. Med hende havde han ikke Børn. Den 27. Juli 1778 søgte Cancelliraad Poulsen om, at om Konen overlevede ham, hun da maatte skifte med hans Børn og Arvinger indbyrdes uden Rettens Mellekomst, men Stiftamtmand Levetzow fraraadede 8. Aug. s. A. Ansøgningen, der heller ikke kan sees at være bleven indvilget. Johanne Cathrine Heuch blev efter Henrik Poulsens Død gift 2 Gange: 1) i Kragerø 18. Novbr. 1781 med Agent **A b r a h a m A b r a h a m s e n B ø c h m a n n**, født i Larvig 17. Juli 1735, † der 1783, Søn af Kjøbmand i Laurvig Abraham Johansen Bøchmann og 2den Hustru Martha Herculesdatter Barchmann. Abraham Bøchmann tog 12. Novbr. 1759 Borgerskab som Kjøbmand i Laurvig og overtog fra Ultimo Juni 1776 Forpagtningen af Laurvigs Grevskabs Jernværker, Sagbruge og Kværner samt indrettede omkring 1778 et Kanonstøberi, hvorfra han leverede Kanoner til Søetatens Commissariats Collegium. Den 18. Septbr. 1781 søgte han om at blive Agent med virkelig Justitsraads Rang, ikke saameget paa Grund af sine Fortjenester af Staten ved at paatage sig Leverancen af Kanoner, en Leverance som nu næsten var tilendebragt, uden at en eneste var kjendt udygtig. Men fordi han havde ægtet en Enke efter en charachteriseret Mand. Han blev ogsaa 1. Oktbr. s. A. beskikket til Agent med virkelig Justitsraads Rang, efterat Kongen egenhændig paa Ansøgningen under 1. Oktbr. havde paategnet, at han bevilgede Ansøgningen »for hans

gode Kanonleverances Skyld«. Han var, da han ægtede Henrik Poulsens Enke, selv Enkemand, gift 1) i Larvik 24. Septbr. 1760 med Anne Pernille Strøm, født i Slagens Anneks til Sems Prestegjeld i Jarlsberg 22. Novbr. 1743 (døbt 27. s. M.), † i Laurvig 19. Juni 1780, Datter af Byfoged i Laurvig Børre Strøm og 1ste Hustru Hedevig Michelsdatter Giedde¹⁾ Efter hende blev der i Henhold til kgl. Bevilling af 11. Aug. 1780 den 26. Oktbr. 1781 holdt Samfrændeskifte i Laurvig, hvorved hans 3 Børn af dette Ægteskab (1 Søn og 2 Døtre) erholdt en Arv af tilsammen 10000 Rdl. — Da Agent Bøchmann var afgaaet ved Døden søgte Enken Johanne Cathrine Heuch om Tilladelse til at blive siddende i uskiftet Bo. Hun anførte heri, at den Afdøde efterlod sig en eneste Datter med hende, og en umyndig Søn og 2 Døtre af et tidligere Egteskab, og at det vilde være til den største Skade for Boet, om det nu skulde skiftes. Hertil kom, at hendes Mand 16. Mai 1776, kgl. confirmeret 17. Juni s. A., havde sluttet en Contract med Administrationen over Grevskabet Laurvig, hvorved han for et Tidsrum af 7 Aar havde overtaget Forpagtningen af Grevskabets Jernværker, Sagbruger og Kværner, hvilken Contract vel udløb ultimo Juni 1783, men ved kgl. Approbation var forlænget til ultimo Juni 1790²⁾, ligesom han ogsaa 1. Oktbr. 1782 ifølge kgl. Resol. af 18. Septbr. s. A. havde sluttet Contract med Søetatens Commissariats-Collegium om at levere samme i 6 Aar Kanoner for 16000 Rdl. aarlig, hvilken Contract maatte opfyldes og til Sikkerhed herfor vare alle hans Eiendomme pantsatte. I Henhold til Stiftamtmand Levetzus Erklæring blev det ogsaa under 13 Juni 1783 bestemt, at hun med Lagværgen og 2de af Afdødes og Stedbørnenes nærmeste Paarørende, nemlig Justitsraad Abraham Sørensen Bøchmann og Kjøbmand Christian Bøchmann, begge af Laurvig, indtil et Aar efter Forpagtningens Udløb skulde administrere Boet saaledes, som de ansaa det for

¹⁾ Det er saaledes urigtigt, naar det i dette Tidsskrift 3. R. III, S. 721 heder, at det var Justitsraad og Zahlcasserer Abraham Sørensen Bøchmann, der var gift med Anna Pernille Strøm. Agent Abraham Abrahamsen Bøchmann og hans »kjære Hustru« Anne Pernille Strøm sees nemlig 9. Marts 1770 at have overdraget sin Svoger Jens Clausen Bugge et Hus i Laurvig, som han havde kjøbt af sin Svoger Hans Hansen Angell.

²⁾ Grev Christian Conrad af Daneskiold-Laurvigen var kommen i store økonomiske Vanskeligheder, saa han havde maattet overlade Administrationen af Grevskabet til en Commission, idet han i 1780 af Grev Chr. D. F. af Reventlow havde maattet optage et Laan paa 100000 Rdl. paa Betingelser, der vare fastsatte i en Contract af 3. og 6. Juli 1779, kgl. approberet 18. Aug. s. A.

tjenligst. Dog skulde der forinden i Overformynderiet deponeres en Fortegnelse over Boets samtlige Eiendomme og Gjæld. Hvorledes det gik med Administrationen vides ikke. Men det viste sig, at Boet efter Agent Bøchmann var fallit. Han havde, som nævnt, 26. Oktbr. 1781 holdt Samfrændeskifte med sin 1ste Hustru Pernille Strøm, ved hvilket Sønnen var udlagt 5000 Rdl. i Arv og hver af Døtrene det halve. Datteren Hedevig var i 1784 bleven gift med Kjøbmand Peder Leschly, der havde givet Afkald. Men Sønnen og Datteren Marthe Cathrine, der 23. Decbr. 1790 i Laurvig blev gift med Premierlieut. Fred. Johannes Grønvold, havde Intet faaet. Arvemidlerne havde Overformynderiet ladet staa hos Faderen og de udnævnte Værger havde ikke villet paatage sig Værgemaal, hvorfor der opstod Tvist om Ansvaret for Arven, hvilken gik lige til Høiesteret. For Enken var Resultatet ruinerende, saa at hun paa Skiftet 2. Juli 1785 efter Faderen Halvor Heuch, der efterlod sig 75000 Rdl. sammen med en Søster kun fik udlagt Taatø, medens alle de øvrige af Boets Eiendomme blev overtaget af Brødrene. Da hun allerede i Faderens Live havde faaet saa meget, at hun ingen Arv tilkom, forpligtede Brødrene sig »af Æmhed over sin Søsters Vanskjæbne« ei alene til Høsten at lade hende tage Bopæl i og beholde til Brug de Værelser, som er paa den nordre Side af Gangen i Gaarden uden Afgift, saalænge hun er i enlig Stand, men ogsaa aarlig at betale hende 200 Rdl. Men skulde hun paany gifte sig, da skulde saavel Pensionen som Logiet bortfalde. Hvorvidt det forholder sig saaledes, som det berettes, at hun endog for en Tid har maattet rømme til Frederikstad, der havde jus asylum, for at undgaa sine Creditorer, vides ikke og faar staa derhen. — I hele 14 Aar blev Fru Bøchmann siddende som Enke, men blev da i en Alder af 40 Aar 3) gift i Kragerø 4. Marts 1797 med Kammerraad og Foged Samuel Thornsohn, født i Vivild Sogn i Jylland 1746 (døbt 4. Septbr. d. A.), † paa Gaarden Søve i Holden Prestegjeld i Telemarken 1807 (begr. 7. Decbr. s. A.), Søn af Axel Thornsohn og Kone. Han var først Fuldmægtig hos Fogden i Nedre Telemarken Kammerraad Andreas Rougtved, der afstod ham Embedet, hvortil han 1. Juli 1773 udnævntes fra den Tid Rougtved fratraadte samme, hvilket skeede 1. Jan. 1774. Den 20. Decbr. 1799 fik han gratis Bestalling som Kammerraad i Betragtning af de ham givne Vidnesbyrd om hans særdeles gode Forhold til Almuen og af den Nøiagtighed, med hvilken han havde indkrævet de offentlige Afgifter. Den 5. Decbr.

1774 købte han af Engelbreth Bernhofts Enke Gaarden Søve i Holden, af Skyld 10 Tønder 2 Huder, hvoraf 1 Hud beneficieret Skiens Kirke for 1820 Rdl., hvilken Eiendom han dog først skulde tiltræde 14. April 1775 (thingl. 7. Febr. 1775). Ved Skjøde af 9. Aug., thingl. 10. Septbr. 1790, købte han af Svigerfaderen 1 Td. i Tuftte i Holden, kaldet Borgen eller Cicilienborg. Han var 1) gift i Holden 22. Marts 1775 (viet i Huset uden Trol. og Lysning efter kgl. Bevilling) med Sophie Christence Rougtved, døbt i Holdens Prestegjeld 26. Marts 1757, † der 3. December 1795 (begr. i Romenes Anneks Kirke), 38 A. gl., Datter af Kammerraad og Foged Andreas Rougtved og Maria Himmark. Ifølge kgl. Bevilling af 13. Aug. 1781 sad han i uskiftet Bo efter hende.

Efter Fru Thornsohn, født Heuch, der overlevede Manden i over 40 Aar, paabegyndtes der 4. Juni 1849 Skifte af Commissarier ifølge hendes Testamente af 2. Aug. 1833, kgl. confirm. 5. Febr. 1838, med Codicil af 9. Aug. 1843, kgl. confirm. 22. Aug. 1849. Ingen Børn med sin 2den Hustru, med den 1ste Kone havde han 2 Børn.

a. 3. Edel Poulsen, født i Værdalen 24. Septbr. 1753 (døbt 2. Oktbr. s. A.), † i Kviteseid Prestegjeld i Telemarken 19. Mai 1789 (begr. 30. s. M.), 35 A. gl. Hun havde faaet sin Opdragelse i Danmark, først paa Landet, senere hos Fru Rolfs i Nyeborg. I 1771 sattes hun i Pension i Kjøbenhavn. Da hun ingen Børn havde i sit 1ste Egteskab, oprettede hun og Manden 10. Mai 1779, kgl. confirmeret 22. Febr. 1782, et gjensidigt Testamente, ifølge hvilket den Længstlevende skulde beholde det hele Bo mod at betale Førstafdødes Arvinger 20 Rdl. Hun var gift 2 Gange:

1) i Kragerø 27. Juli 1777 med Sorenskriver i Øvre Telemarkens Sorenskriveri Cort Caspar Ulrik Ramshardt, født i Kjøbenhavn 1739 (døbt i St. Petri Kirke 17. Oktbr. s. A.), † paa Møen i Kvitereid 25. Jan. 1782 (begr. 7. Febr. s. A.), 41 A. gl., Søn af senere Justitsraad og Stiftamtskriver i Trondhjem Mathias Cortsen Ramshardt og Catharina Ingeborg Zidenetho. — Han blev 19. Decbr. 1755 immatriculeret som Student fra Trondhjems Kathedralskole, tog senere theologisk Examen og i April 1762 dansk juridisk Examen med bedste Character (bekvem). I 1763 var han efter Faderen constitueret som Stiftamtskriver i Trondhjem og som Kobber-Tiende-Skriver nordenfjelds, blev 28. Septbr. 1770 Sorenskriver i østre og vestre Finmarken Sorenskriveri med Bopæl i Atten og mod at svare Sorenskriver Pauses Enke 60 Rdl. aarlig i Pension. Da det var et haardt

Distrikt, søgte han i 1774 Befordring og blev 3. Novbr. s. A. udnævnt til Sorenskriver i Øvre Telemarkens Sorenskriveri med Bopæl i Kviteseid. Han blev 20. Septbr. 1771 virkelig Cancelliraad. (Ingen Børn).

2) i Kviteseid 19. Juni 1787 med sin nedennævnte Svoger Justitsraad P e t e r J ø r g e n C l o u m a n n.

b. 3. N i e l s P o u l s e n, døbt i Skogn 1ste Sønd. efter Eph. (d: 10. Jan.) 1755, † ? . Han havde modtaget Undervisning flere Steder, da han kom i Sorø Latinskole, hvor han i 1771 havde været paa 6te Aar. Ifølge Ansøgning af 2. Decbr. 1775 fik han efter Stiftamtmand Levetzaus Erkl. af 6. Jan. 1776 den 26. s. M. kgl. Bevilling til at være sine Midler raadig, dog »under vores Kammerraad og Kommitteret udi vores Rentekammer« Engelbrecht som Curator, og gav 3. Febr. s. A. Faderen Afkald for sin Mødrenearv 4400 Rdl., for Arven efter sin Mormoder ifølge Skiftebrev af 22. Mai 1766 259 Rdl. Han opholdt sig da i Kjøbenhavn, men kan ikke sees at være bleven Student. Han er vistnok død ugift i en yngre Alder.

c. 3. A n n a S o p h i e P o u l s e n, født i Skogn 5. Marts 1759 (døbt 13. s. M.), † paa Moen i Kviteseid 13. Decbr. 1786 (begr. 30. s. M.), 27. A. 9 M. 9 D. gl. Hun fik 12. Marts 1779 kgl. Bevilling til at være myndig under Curator. Efter hende sad Manden i uskiftet Bo ifølge kgl. Bevilling af 1. Decbr. 1786, indtil han under 24. Mai 1787 lod afholde Samfrændeskifte efter hende. Boet eiede Moen i Kviteseid, der var kjøbt ved Skjøde af 6. Marts 1783 og blev taxeret for 1500 Rdl. Boets Formue udgjorde i alt 6321 Rdl. og Gjelden 2228 Rdl., saa der blev igjen 3993 Rdl., af hvilke 1 Søn og 2 Døtre erholdt Halvdelen i Arv. (3 Børn).

Gift i Kviteseid 22. Jan. 1773 med Justitsraad P e t e r J ø r g e n C l a u m a n n, født paa Haabreche i Strandebarm 14. April 1746, † paa Moen i Kviteseid 22. Decbr. 1817 (begr. 3. Jan. 1718) »69 A. gl.«, Søn af Resid. Capellan til Strandebarm, senere Sogneprest til Kviteseid Claus Pedersen Claumann og 2den Hustru Elisabeth Hansdatter Faye. Han blev 18. Juli 1772 conot. som Foged i Øvre Telemarkens Sorenskriveri istedetfor den suspendede Foged, Kammerraad Hansen, og da denne var bleven fradømt Embedet, blev Claumann 7. Aug. 1777 udnævnt til virkelig Foged. Den 13. Januar 1783 fik han efter Ansøgning Character af virkelig Justitsraad, især af Hensyn til, at han under sin Constitutionstid havde forestaaet Embedet uden Gage. Han fik 22. Juli 1811 efter Ansøgning Afsked med fuld Gage i

Pension i Betragtning af hans høie Alder og gode Embedsforhold. Han valgtes som 2den Repræsentant for Bratsbergs Amt til Rigsforsamlingen paa Eidsvold i 1814 og sluttede sig her til Grev Wedel-Jarlsbergs Parti. Han blev 28. Juni 1809 R. D. D. O.

Over Foged Claumann ligger paa Kviteseids Kirkegaard en Sten med følgende Indskrift:

Herunder hviler / Justitsraad, Ridder og Foged / P. J. Cloumann, / fød 14. April 1746, / død 22. December 1817. / Han var 3de Gange gift, / sidste Gang med Maren Mou / den 10. Marts 1805. / Der med hans Søn Capitaine Cloumann / Begræder hans Død. / En Hædersmand, sit Kald, sin Konge tro. / Med Første Gunst udmærket og hvis Minde / Blandt sildig Efterslægt vil ikke svinde. / Hvad Jordens er, kan Jorden tage, / Det ene Grav og Død formaa; / Men hvad den tog, den give skal tilbage, / Naar Herren Kristus byder alt opstaa!

Han blev 3) gift i Kviteseid 10. Marts 1805 med M a r e n P i h l M o w, født i Bø Prestegjeld 22. Febr. 1770 (døbt 1. Marts s. A.), † paa Moen i Kviteseid 20. April 1849 (begr. 27. s. M.), 79 A. gl., D. af Sogneprest til Bø Gert v. d. Lith Mow og Maren Pihl. Cloumann havde i 1ste Egteskab 3 Børn, men i sine 2de andre Egteskab ingen.

- d. 3. A l h e d S o p h i e P o u l s e n, født i Skogn 1760 (døbt 21. Juni s. A.), † i østre Porsgrund 7. Decbr. 1832 (begr. 18. s. M.), 73½ A. gl. Gift i Kragerø 11. Juni 1778 med Tolder C h r i s t i a n R a s c h, født i Christiania 4. Marts 1734 (døbt 9. s. M.), † i Porsgrund 1813 (begr. 19. Mai s. A.) 80 A. gl., Søn af Rector ved Christiania Cathedralskole, Justitsraad Jacob Rasch og 2den Hustru Anna Deichmann. Han søgte 1760 om at erholde Expetance paa Arendals Toldembede, blev 1766 Tolder og 16. April 1794 Toldkasserer ved Laugesunds Toldsted, efter Kabinetsordre af 7. Oktbr. 1778 Justitsraad og 28. Novbr. 1810 Etatsraad. Under 12. Jan. 1811 søgte han om at faa Sønnen Jacob Wilhelm Rasch, der i 13 Aar havde været ham adjungeret i Embedet, til sin Eftermand og blev 27. Mai 1812 efter Ansøgning i Naade entlediget fra sit Embede, som Sønnen samme Dag erholdt. Ved Skjøde af 10. Aug. 1798 købte han af Ulrik Fredrik von Cappelen 2de Tomter paa Toldbodøen »straks ved den nye Toldbod« i Porsgrund med paastaaende Vaaningshuse m. v. for 2500 Rdl., hvilke han ved kgl. Resol. af 26. Juli 1799 mageskiftede mod de Staten tilhørende, for 1½ Skind

m. B. skyldsatte Tomter i Østre Porsgrund, hvorpaa Raschs Eiendomshuse, hvoriblandt ogsaa den ham tilhørende gamle Toldbodbygning, vare opførte, ifølge Skjøde af 29. Aug. 1799. Rasch var, da han blev gift med Alhed Poulsen Enkemand: gift 1) i Porsgrund 7. Juli 1774 med *C o n s t a n c e A a l l*, født i Porsgrund 1747 (døbt i Eidanger Kirke 9. Marts s. A.), † der 16. Jan. 1777 (begr. 23. s. M.), Datter af Kjøbmand Niels Jacobsen Aall og 2den Hustru Benedicte Henrikke Bergh. Efter hende sad han i uskiftet Bo i Henhold til kgl. Bevilling af 14. Febr. 1777 indtil han 20. Decbr. s. A. lod afholde Samfrændeskifte med sine Børn af 1ste Egteskab i Østre Porsgrund, hvor han eiede Toldbodbygningen paa den saakaldte Toldbodø, som han selv havde opført, hvilken værdsattes for 4490 Rdl. Boet eiede adskilligt Sølv, og Formuen udgjorde i alt 6383 Rdl. 42 β, medens Gjælden beløb sig til 5207 Rdl. 29 β, saa der kun blev 1180 Rdl. 13 β igjen. Rasch og Alhed Poulsen fik 18. Juni 1779 kgl. Confirmation paa det af dem den 23. April s. A. oprettede Testamente, ifølge hvilket Konen skulde beholde det hele Bo uskiftet og udelt, hvis hun overlevede Manden, saalænge hun forblev ugift. Skulde hun gifte sig igjen, skulde Boet skiftes efter Loven. Men skulde hun dø før Manden, skulde denne beholde det hele Bo, dog saaledes at hendes mulige Børn forbeholdtes deres Arveret. Døde Længstlevende uden Børn i dette eller andet Egteskab, da skulde Boet deles mellem Rasch's 2 Sønner af 1ste Egteskab. Den 23. Novbr. 1798 fik Rasch og Konen Bevilling til at sidde i uskiftet Bo og at skifte med Samfrænder. Rasch havde i sit 1ste Egteskab 3, i 2det 2 Børn.

- f. 2. *Nicolai Adler Poulsen*, døbt i Kragerø 8. Aug. 1726, begr. der 19. s. M.
- g. 2. *Severinus Poulsen*, døbt i Kragerø 16. Juni 1728, begr. der 21. Febr. 1732.
- h. 2. *Nicolai Adler Poulsen*, døbt i Kragerø 31. Jan. 1730. Han skal have været Student (?); var Handelsmand i Kragerø, hvor han levede 1771. Den 19. April 1765 fik han Bevilling til ved Testamente at disponere over sine Midler. Han fik ved Faderens Død 2den Kammerfos og 1 Vafos Sag. Fra 1764 til 1770 eiede han Melsom i Stokke. Naar og hvor han døde vides ikke. Ugift.

- i. 2. Severine Poulsen, døbt i Kragerø 16. Febr. 1733, begr. der 4. Marts s. A.
- e. 1. Poul Poulsen, født i Kragerø c. 1691, begr. der 13. April 1725. Skifte efter ham holdtes i Kragerø 21. Marts 1726, paa hvilket Svogeren Jacob Bredesens 2de levende Sønner tilfaldt en Arv af 134 Rdl. 1 Ort $7\frac{1}{2}\beta$.
- f. 1. Peder Poulsen, født i Kragerø 1692, begr. der 15. Juni 1697.
- g. 1. Alhed Poulsen, født i Kragerø 22. Jan. 1795, † der (?) 28. Juli 1705. Hun findes ikke blandt Begravede i Kirkebogen, men Liget var bisat i Kragerø Kirke, hvilket hendes Ligplade, der findes trykt i dette Tidsskr. I, S. 225 viser.
- h. 1. Johanne Margrethe Poulsen, født i Kragerø c. 1697, † der 1755 (begr. 25. Febr. s. A.). Skifte holdtes i Kragerø fra 3. Marts 1755 til 9. Decbr. 1757. Boet eiede et Vaaningshus i Kragerø, værdsat for 800 Rdl. og Gaarden Stabbestad, 1 Hud med Bygsel, taxeret for 900 Rdl. Hele Boet udbragtes til 3294 Rdl. 3 Ort 1 β , medens Gjælden beløb sig til 3322 Rdl. 3 Ort 12 β , saa der Intet blev igjen til Arv.

Gift 1) i Kragerø 22. Mai 1715 med Sr. Jørgen Pedersen, født i Tønsberg c. 1650, † i Laugesund 7. Novbr. 1718, Søn af Raadmand Peder Ibsen og Anna Christophersdatter Stockmann. Om ham har jeg tidligere i dette Tidsskrift, 3. R. II, S. 65 ff. meddelt udførlige Oplysninger.

2) i Kragerø 6. Novbr. 1727 (viet hjemme i Huset uden Trol. og Lysning ifølge kgl. Bevill.) med Sr. Jørgen Madsen, født i Kragerø c. 1693, begr. der 11. Jan. 1753, Søn af Mads Hansen (Niemand) paa Kalstad [Søn af den fornævnte Hans Madsen Niemand paa Kalstad og Else Isachsdatter Falch, den 2den Gang blev gift med Commerceraad Peder Poulsen] og 2den Hustru Johanne Pedersdatter (begr. i Kragerø 7. Juni 1725), D. af Foged i Ramle Peder Rasmussen og Inger Isachsdatter Groll. Jørgen Madsen var Trælasthanter og Saghugseier samt Skibsreder. Han eiede 4de Kammerfos Sag.
